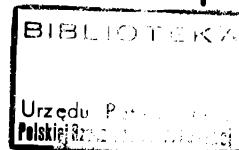

Warszawa, 20 kwietnia 1938 r.

URZĄD PATENTOWY

G01b 3/40²

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 26216.

Kl. 42 b, 20.

Państwowe Zakłady Lotnicze w Warszawie
Wytwórnia Silników *)
(Warszawa, Polska).

**Szczękowy sprawdzian gwintowy, sposób wytwarzania jego szczęk
i uchwyt do ich wytwarzania tym sposobem.**

Zgłoszono 14 listopada 1936 r.

Udzielono 16 lutego 1938 r.

Sprawdzian szczękowy do sprawdzania gwintów zewnętrznych musi mieć szczęki ustawione tak, by w płaszczyźnie sprawdzania, przechodzącej przez oś gwintu, wierzchołki zębów jednej szczęki stały dokładnie naprzeciw wierzchołków wrębów drugiej. Przy wykonywaniu sprawdzianu o szczękach grzebieniowych bądź dociera się ich profil po zmontowaniu sprawdzianu tak, aby uzyskać to ustawienie, bądź sprawdzian ma jedną szczękę przesuwną w kierunku równoległym do osi gwintu sprawdzanego i przy sprawdzaniu szczęka ta sama się ustawia we właściwym miejscu.

Wynalazek ma za cel, by profil gwintu można było wykonać na szczękach w postaci ostatecznej przed zmontowaniem sprawdzianu, a polega na nadaniu sprawdzianowi budowy, zapewniającej szczękom mimo to właściwe ustawienie wzajemne w gotowym sprawdzianie.

Zgodnie z wynalazkiem bądź kadłub sprawdzianu ma dokładnie wykonany rowek, biegnący przez końce obu jego ramion, prostopadle do osi sprawdzanego gwintu, i prowadzący występy lub trzonki szczęk, bądź odwrotnie, kadłub ma występ, a szczęki mają rowek. Szczęki są wykonane tak,

*) Właściciel patentu oświadczył, że wynalazcą jest Henryk Poreyko.

że położenie profilu gwintu jednej szczęki względem brzegu lub osi jej występu lub rowka różni się o pół skoku gwintu od położenia profilu gwintu drugiej szczęki względem brzegu lub osi jej występu lub rowka.

Takie wykonanie szczęk uzyskuje się przez wykonywanie profilu gwintu na szczękach parami we wspólnym uchwycie, w którym brzeg lub oś występu lub rowka jednej szczęki jest przesunięta względem brzegu lub osi występu lub rowka drugiej szczęki o pół skoku gwintu.

Profil gwintu wykonywać można w jednej operacji, np. przez szlifowanie, we wspólnym uchwycie bądź na jednej parze szczęk, bądź na większej liczbie par.

Szczęki sprawdzianu mogą mieć bądź profil, odpowiadający przekrojowi śruby płaszczyzną, przechodzącą przez jej oś, bądź profil tzw. korygowany, odpowiadający rzutowi śruby na płaszczyznę, równoległą do jej osi.

W sprawdzianie dwugranicznym bądź rowek w ramieniu kadłuba jest wspólny dla występu szczęki przechodniej i trzonka szczęki nieprzechodniej, bądź rowek w szczęce przechodniej jest wspólny dla trzonka szczęki nieprzechodniej i występu ramienia kadłuba.

Rysunek przedstawia dwa przykłady sprawdzianu według wynalazku oraz objaśnienia sposób wykonywania jego szczęk. Fig. 1 przedstawia widok z przodu jednej odmiany sprawdzianu, fig. 2 — jej widok z boku, fig. 3 — częściowo jej widok z góry, a częściowo przekrój, fig. 4 — widok z boku drugiej odmiany sprawdzianu, fig. 5, 6 i 7 przedstawiają położenie szczęk sprawdzianu przy operacji wykonywania ich profilu we wspólnym uchwycie.

Sprawdzian według fig. 1 — 3 składa się z kadłuba 1, dwóch szczęk przechodnich 2, 3 i dwóch szczęk nieprzechodnich 4, 5. Kadłub 1 ma w górnej płaszczyźnie rowek, biegnący przez końce obu ramion, w któ-

rym prowadzone są występy szczęk przechodnich i trzonki szczęk nieprzechodnich. Sprawdzian według fig. 4 składa się z kadłuba 6, dwóch szczęk przechodnich 7 i dwóch szczęk nieprzechodnich 8. Na rysunku widoczna jest tylko jedna szczeka przechodnia i jedna nieprzechodnia. Szczęki przechodnie mają rowki, którymi prowadzone są trzonki szczęk nieprzechodnich i występy ramion kadłuba.

Narządy do przesuwania szczęk względem kadłuba w kierunku prostopadłym do płaszczyzny fig. 2 i fig. 4 oraz narządy, unieruchamiające je, nie są na rysunku przedstawione.

Fig. 5, 6 i 7 przedstawiają w trzech rzutach prostopadłych położenie we wspólnym uchwycie jednej pary szczęk gwintowych przechodnich przy operacji wykonywania ich profilu. Wymiar a , o który są one względem siebie przesunięte, jest równy połowie skoku gwintu śrub, do których sprawdzian z tymi szczękami jest przeznaczony. Uchwyt nie jest na rysunku przedstawiony.

Uchwyt ten ma np. dwa rowki lub dwa występy równoległe, których osie są przesunięte względem siebie o połowę skoku gwintu śrub, do których sprawdzian jest przeznaczony; w tych rowkach lub wystęпах prowadzone są występy lub rowki szczęk przechodnich, trzonki szczęk nieprzechodnich albo równocześnie występy lub rowki szczęk przechodnich i trzonki szczęk nieprzechodnich. Szczęki są ustawione w uchwycie tak, że nacinany profil gwintu obu albo wszystkich szczęk jest zwrócony w jednym kierunku, przy czym szczeka lewa albo szczęki lewe są osadzone w jednym rowku lub występie, a prawa albo prawe — w drugim, wskutek czego są one przesunięte względem siebie w kierunku osi gwintu o pół skoku gwintu, tak że wierzchołki zębów szczęki jednej leżą naprzeciw wierzchołków również zębów szczęki drugiej.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Szczękowy sprawdzian gwintowy o czterech szczękach grzebieniowych, prowadzonych względem kadłuba za pomocą rowka, a tworzących parę szczęk przechodnich i parę szczęk nieprzechodnich, znamienno tym, że kadłub ma na każdym z obu ramion rowek, w którym prowadzony jest trzonek szczęki nieprzechodniej strony tego ramienia i występ szczęki przechodniej strony tego ramienia, lub że każda ze szczęk przechodnich ma rowek, w którym prowadzony jest trzonek szczęki nieprzechodniej strony tej szczęki przechodniej i występ ramienia strony tej szczęki przechodniej.

2. Szczękowy sprawdzian gwintowy według zastrz. 1, znamienno tym, że odpowiednie ścianki rowków względnie występów obu ramion kadłuba leżą w jednej płaszczyźnie.

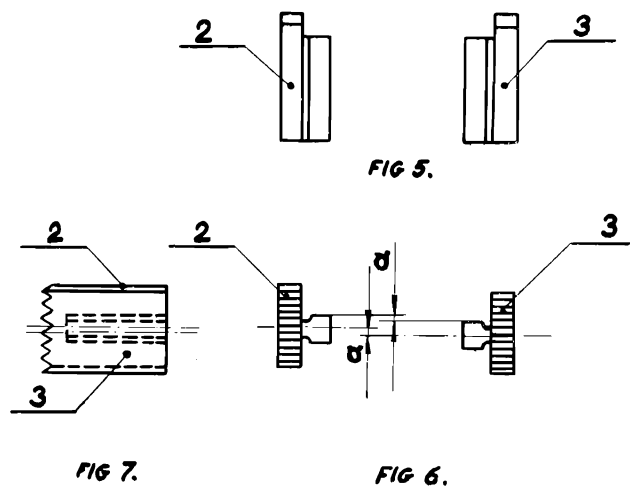
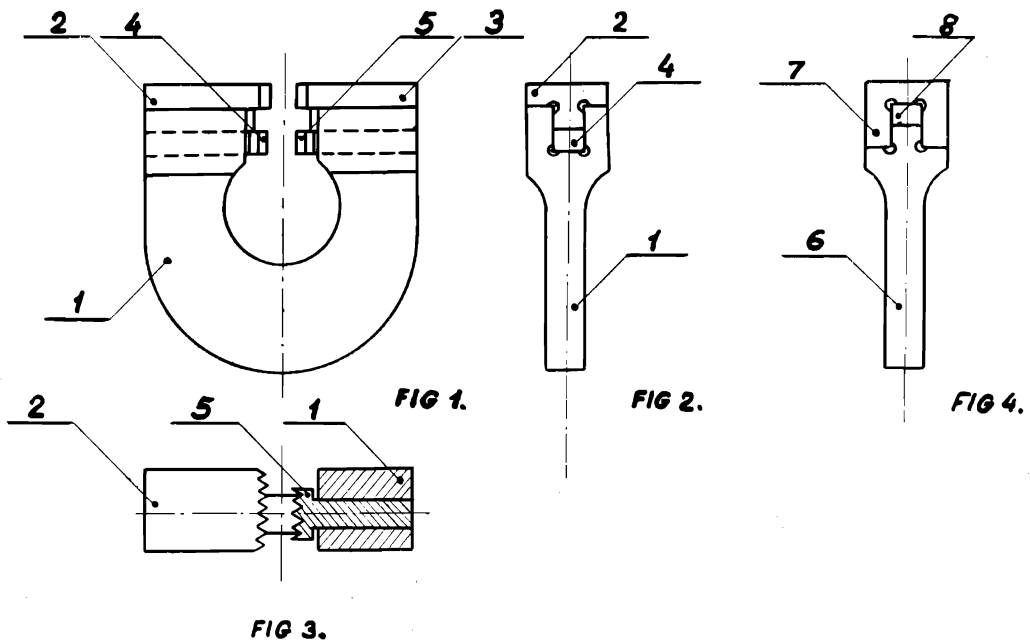
3. Sposób wytwarzania szczęk sprawdzianu gwintowego według zastrz. 1, przy którym profil gwintu wykonywa się na szczękach przed ich osadzeniem na kadłubie, znamienno tym, że profil gwintu wyko-

nywa się w postaci ostatecznej równocześnie co najmniej na obu szczękach jednej pary.

4. Uchwyt do wytwarzania szczęk sprawdzianu gwintowego według zastrz. 1 sposobem według zastrz. 3, znamienno tym, że ma narządy (rowki lub występy) do ustalania szczęk za pomocą tych ich narządów (występów lub rowków), za których pomocą mają one być ustalone w sprawdzianie.

5. Uchwyt według zastrz. 4, znamienno tym, że ustala obie szczęki jednej pary w położeniu takim, że stroną tą, na której jest nacinany profil gwintu, są one zwrócone w jednym kierunku, przy czym szczeka lewa jest przesunięta względem szczęki prawej w kierunku osi gwintu o pół skoku gwintu w porównaniu z ich wzajemnym położeniem w sprawdzianie, tak iż wierzchołki zębów szczęki jednej leżą w przedłużeniu wierzchołków również zębów szczęki drugiej.

Państwowe Zakłady Lotnicze
w Warszawie
Wytwórnia silników.

BIB. RA